

Панайотъ Минковъ се родилъ въ Сливенъ на 1821 г. Баща му се казвалъ Минко, дѣдо му — Кара Никола. Споредъ едно сѣмейно прѣдание, прадѣдитъ му водятъ потеклото си отъ село Раково. Измежду неговитѣ по-близни роднини ще споменемъ чичо му Нено, прѣселенъ прѣзъ 1830 г. въ Браила, и неговия синъ Георги Неновичъ — единъ отъ виднитѣ прѣдставители на българската колония въ сѣщия градъ. Майка му Катерина е била сестра на извѣстнитѣ родолюбци Коста и Христордоръ Топракчиолу, за които и Д-ръ Селимински споменава въ своитѣ записки.¹⁾ Едната отъ сестритѣ му Мина била женена за Константинъ Карапанчовъ, а другата Ана (Янка) — за Димитъръ Чаушовъ, основатели на виднитѣ сливенски семейства Карапанчови и Чаушови.

Панайотъ Минковъ се училъ най-напрѣдъ при попъ Янко К. Икономовъ (баща на учителя Антонъ Икономовъ). Отъ 1837 до 1840 г. той е билъ единъ отъ първитѣ ученици на прочутия елинистъ Георги Цукала отъ островъ Занте, английски поданикъ, който прѣзъ това врѣме билъ учителъ въ Сливенъ. Както е извѣстно, Цукала за пръвъ пжтъ наредилъ въ Сливенъ училище въ съврѣмenna смисълъ на думата, т. е. въ нарочно нагодени за това стаи, дѣто прѣподавалъ математика и грѣцкитѣ класици, и въвелъ Ланкастеровата метода за първоначално обучение по грѣцки. Той билъ способенъ учителъ, но въ едно отношение се заблуждавалъ, като поддържалъ, че жителитѣ на балканския полуостровъ сж елини. При всичкото длъжимо уважение, което Панайотъ Минковъ хранѣлъ къмъ своя учителъ, той не веднажъ встѣпвалъ въ спрѣчквания съ него по въпроси за народностъ и езикъ. Така, веднажъ Цукала цѣлъ часъ говорилъ прѣдъ старшия класъ на темата, че „всѣки образованъ човѣкъ е длъженъ прѣди всичко да познава основно матерния си езикъ“. Когато той свършилъ бѣседата си, Панайотъ Минковъ забѣлѣжилъ, че всичко това му се види хубаво и досущъ справедливо, но той не знае, защо въ тази страна се постѣпва тъкмо въ разрѣзъ съ това учение. Цукала поканилъ ученика да се обясни. „Това, което искамъ да кажа — заявилъ Панайотъ Минковъ — е ясно. Ако, споредъ тезата на моя уважаемъ учителъ, всѣки образованъ човѣкъ е длъженъ прѣди всичко да познава основно матерния си езикъ, то ние, българитѣ, които сжщо се стремимъ да станемъ образовани хора, би трѣбвало прѣди всичко да изучимъ българския езикъ, който е матерния ни езикъ, а слѣдъ това вече да учимъ чужди езици; между това насъ не ни запознаватъ дори съ азбуката на матерния ни езикъ“ . . . Цукалата

¹⁾ Библиотека „Д-ръ Ив Селимински“, книжка I, стр.